

το θέμα είναι

Ποια κυβέρνηση έχει ανάγκη ο τόπος;

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΟΚΟΥ*

Αν ήθελα με αφορμή το ερώτημα που κυριαρχεί μετά τις 5 Νοεμβρίου να σταθώ σε μια διάσταση του γενικότερου κοινωνικού και πολιτικού προβλήματος της χώρας μας, σημαντικότερη κατά πολύ κατά τη γνώμη μου και άλλης ποιότητας, από εκείνη στην οποία εστιάζονται, συνήθως συγκυριακά, τα φώτα της δημοσιότητας.

Χωρίς καθόλου να υποτιμώ το «πολιτικό» έναντι του «κοινωνικού» θεωρώ ότι δεν είναι θετικό και δημιουργικό αλλά ούτε και στο ύψος της κρισιμότητας των περιστάσεων, η κατ' εξακολούθηση παθητική ενασχόληση των πολιτών με τη θέαση της πολιτικής των πολιτικών, στις παραμονές μεν των εκλογών με τα παζάρια των μετεγγραφών έναντι πινακίου βουλευτικών εδρών, μετά δε απ' αυτές με τα παζάρια των εναλλακτικών κυβερνητικών λύσεων.

Και πριν και μετά τις εκλογές, το κύριο αν όχι το μοναδικό ενδιαφέρον των κατεστημένων και παρωχημένων πολιτικών φορέων και του είδους των πολιτικών που αυτοί εξέθρεψαν και εκθρέφουν αφορά την προσέγγιση, την κατάκτηση και τη νομή μιας εξουσίας που τους συντηρεί και τους αναπαράγει, αδιαφορώντας σε μεγάλο βαθμό για τα τεράστια προβλήματα μιας κοινωνίας σε κρίση, στην οποία ο μεν σκληρός και χωρίς όρια ανταγωνισμός των πάσης φύσεως εκσυγχρονιστών συντρίβει κάθε μέρα και περισσότερο την κοινωνική αλληλεγγύη οι δε τρόποι, οι αξίες και οι ρυθμοί της παραγωγής ενός πάντα ετεροπροσδιορισμένου μοντέλου αυξητικής και μόνο ανάπτυξης, κονιορτοποιούν την ποιότητα ζωής και καταστρέφουν το φυσικό, το κοινωνικό και πολιτισμικό μας περιβάλλον.

Έχοντας θητεύσει στις παρυφές της κεντρικής πολιτικής σκηνής για ορισμένο διάστημα μετά τη μεταπολίτευση, πάντα ανθιστάμενος στην κυρίαρχη μορφή της κι ευαγγελιζόμενος την κοινωνία και την πολιτική των ενεργών, δημιουργικών και υπεύθυνων πολιτών και των ζωντανών κοινωνικών κινημάτων, θα ευχόμουν οι πανηγυρίζοντες σήμερα για τη «νίκη» τους να μπορέσουν να δουν για λίγο πέρα απ' τη μύτη τους και να συνειδητοποιήσουν το αδήριτο κενό της πολιτικής εξουσίας όταν

* Ο Δημήτρης Ρόκος είναι καθηγητής του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου.

η κοινωνική δυναμική συρρικνώνεται και οι πολίτες αυτοπεριορίζονται στην καλύτερη περίπτωση σε προβληματισμένους οπαδούς ή αναλυτές πολιτικών σεναρίων που εν τούτοις τους αφήνουν στη γωνία.

Στο προκείμενο τώρα:

Πιστεύω ότι τα δύο μεγάλα κόμματα θα πρέπει να τολμήσουν τη ρήξη με την παλιά πολιτική και τα επιβιώνοντα διχαστικά ιδεολογήματά της, μια που αντικειμενικά από καταβολής του νέου ελληνικού κράτους, με τις διαδοχικές μορφές τους, αποτελούν στην πραγματικότητα τις δύο όψεις του ιδίου νομίσματος.

Ο Συνασπισμός είχε το θάρρος και τη γενναιότητα ν' αναλάβει έστω και με μεθόδους και διαδικασίες που μπορεί κάποιος να μη συμφωνεί, το πολιτικό κόστος της ρήξης με τις όποιες αρνητικές καταβολές του, αλλά και με τη μέση συνείδηση των οπαδών του, όπως τα κόμματα που τον συναπαρτίζουν αλλά και οι μετεμφυλιακές ψυχώσεις διαμόρφωσαν στο παρελθόν.

Είναι καιρός να προχωρήσει ουσιαστικότερα στην ίδια πορεία με ανοιχτή καρδιά (και χωρίς αυτός να ενδώσει σε εκλογικά αποδοτικούς λαϊκισμούς και αναδιπλώσεις, σε πρωτοβουλίες για τη δημιουργία ενός ρωμαλέου, πλουραλιστικού και πολυδιάστατου κοινωνικού ρεύματος της προόδου που η πολιτική του έκφραση θα συμβάλει καταλυτικά στην ανανέωση της πολιτικής ζωής και του δημόσιου βίου.

Έδειξε ότι μπορεί ν' αναλαμβάνει τις ευθύνες μιας περιορισμένης συγκυβέρνησης ακόμα και με τις συντηρητικές δυνάμεις, όταν το τεκμηριώνουν και το απαιτούν οι περιστάσεις.

Αν δείξει τώρα ότι μπορεί να εμπνεύσει με τη τοποθέτησή τους σε μια υπεύθυνη, νηφάλια, δημιουργική και αξιόπιστη αντιπολίτευση μαζί με τους Οικολόγους Εναλλακτικούς και τις άλλες ριζοσπαστικές κοινωνικές δυνάμεις, την εμπιστοσύνη των πολιτών στην πολιτική.

Η λαϊκή ετυμηγορία, όπως διαμορφώθηκε στις τελευταίες εκλογές και γαλουχήθηκε για πολλά χρόνια με την πολιτική του θεάματος απ' τους μονομάχους του δικομματισμού, είναι και σεβαστή αλλά και «δυνάμει» ανατρεπτική.

Δείχνει να επιθυμεί, η συντριπτικοί πλειοψηφία του λαού, κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ.

Δείχνει να προκαλεί τους βασικούς υπεύθυνους για τα μεγάλα προβλήματα του τόπου μας, να δοκιμασθούν επιτέλους συνδιαλεγόμενοι ως συνυπεύθυνοι και πάνω απ' τις ψευδεπίγραφες σήμερα (με βάση τη γνωστή πια πολιτική των δύο κομμάτων), διαχωριστικές γραμμές στην αντιμετώπισή τους.

Δείχνει να θέλει ο λαός να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για θετικές ρήξεις στους κόλπους τους, ώστε οι εκσυγχρονιστές κι οι λαϊκιστές τους να υπερβούν τα συγκεκριμένα όριά τους και να συνευρεθούν αντίστοιχα, συμβάλλοντας επιτέλους στο ξεκαθάρισμα του πολιτικού παιχνιδιού στην πλευρά του δικομματισμού. Πριν ένα χρόνο αυτές τις μέρες έγραφα στην «Πρώτη» ότι οι δύο αλληπάλληλες εκλογικές αναμετρήσεις που αναμένονταν δεν θα έλυναν το πρόβλημα της Ελλάδας.

Εν τούτοις οι εκλογές του Νοεμβρίου μπορούν, πιστεύω, να αποδειχθούν, αν το βοηθήσουμε όλοι, τουλάχιστον σε μαμή του καινούργιου που όσο κι αν δεν συναντά σ' αυτή τη φάση και τη μορφή του τα όνειρά μας, θα κλείσει τουλάχιστον μια περίοδο στείρας πολιτικής αντιπαράθεσης των μαστόδοντων του παλαιοκομματισμού και θ' ανοίξει μια άλλη, στην οποία τα συγκεκριμένα μεγάλα και πολύπλοκα προβλήματα της κοινωνίας της ανάπτυξης και του περιβάλλοντος θα έχουν την κύρια προσοχή μας, και οι πολίτες και μια νέα κοινωνική δυναμική τον πρώτο λόγο.

Σ' αυτές τις συνθήκες και οι όσοι από μας ανένταχτοι θα ξαναβρούμε ζωτικό χώρο αλλά και το λόγο για δημιουργική πολιτική και κοινωνική συμβολή και δράση.